

5 клас

Історія України

Тема: Київська Русь та її правителі. Запровадження християнства

Мета: формувати початкові знання про виникнення та розвиток держави та діяльність перших її правителів, прийняття християнства і його значення для держави і культури; навчити учнів працювати з картою та визначати тривалість подій; виховувати в учнів почуття поваги до історії своєї Батьківщини.

Тип уроку: комбінований урок

Хід уроку

I. Організаційний момент (1хв.)

II. Актуалізація опорних знань (7 хв.)

1. За допомогою яких джерел ми вивчаємо історію?
2. Які джерела ви використали готуючи повідомлення про слов'ян? (ознайомлення із повідомленнями учнів).
3. Які народи проживали на території України в давнину?
4. Приведи у відповідність (робота в парах, учням запропоновано карточки):

слов'яни

кочові скотарі, які були вправними вершниками і лучниками

скіфи

нагрудна прикраса

міграція

переміщення людей на інші території зі зміною місця проживання на тривалий час

пектораль

група європейських народів, об'єднаних спільним походженням та близькістю мови

5. Кого із історичних діячів ви пам'ятаєте? Чому?

III. Мотивація навчальної діяльності учнів (3 хв.)

Уявіть, що нам пощастило знайти стародавній рукопис. На жаль, під впливом часу більша частина була втрачена, і вам вдалося прочитати лише окремі слова: «Русь, Нестор Літописець, Володимир Великий, Ярослав Мудрий» (слайд 2). Отож спробуємо написати власний літопис і дізнатися «звідки пішла земля Руська» (слайд 3).

Оголошення теми, мети уроку

IV. Сприйняття і засвоєння учнями навчального матеріалу (20 хв.)

1. Коли і де виникла держава Київська Русь

- 1) Ознайомлення із уривком з «Повісті минулих літ» (ст. 84)
  - Яке історичне джерело ми опрацювали?
  - Хто є автором даного джерела і що ви про нього знаєте?
  - Хто заснував Київ?
  - Позначення на лінії часу періоду виникнення Києва (слайд 4)
- 2) Ознайомлення із ілюстрацією картини М.Періха «Заморські гості» ст. 85

Запропоновані питання для бесіди

- Яке місто зображено на задньому плані картини?
- Де розташоване місто Київ?
- Як називається картина?
- Кого зображено на передньому плані картини?

Словникова робота – варяги (Слайд 5)

- Яким шляхом добиралися до Києва варяги?

Робота з картою. Визначення шляху «з варяг у греки» (слайдб)

- 3) Питання «Що означає назва «Русь» та звідки вона походить?» з'ясовується за допомогою «ланцюжкового читання». ст. 85, абзац 1 – 3
- 4) Правитель Київської Русі – князь.(Словникова робота) (Слайд 5)
- 5) Робота з картою – місце розташування Київської Русі (слайдб)

2. Перші київські правителі

- 1) Робота у групах. Учням запропоновано розглянути малюнки перших князів (Олега, Ольги, Святослава) та відшукати необхідний матеріал про діяльність правителя у підручнику ст. 87 - 88. Для характеристики діяльності князя використовуємо пам'ятку (слайд 7):
  - ✓ Період правління
  - ✓ Риси характеру
  - ✓ Результати діяльності
  - ✓ Як ви оцінюєте діяльність князя

3. Розквіт держави

1). Діяльність Володимира Великого:

- Самостійна робота.

Учні читають абзац 2 (ст. 88) в результаті – визначають якими державними справами прославився Володимир Великий, спільно заповнюючи «сходинки досягнень» (слайд 8):

- Прийняття християнства

Робота з історичними джерелами:

А) ознайомлення із змістом малюнку «Хрещення князя Володимира» ст.89

Б) опрацювання уривку з «Повісті минулих літ» ст.89

В) Позначення на лінії часу дати прийняття християнства (слайд 4)

2). Діяльність Ярослава Мудрого

Перегляд презентації (пояснення вчителя). Пропоную використати електронний посібник «Історія в особах»

V. Закріплення нового матеріалу (10хв.)

1. Заповніть пропуски (слайд 10)

2. Вибери правильну відповідь (слайд 11)

3. Хто побудував величну споруду (слайд 12)

4. Приведи у відповідність (слайд 13)

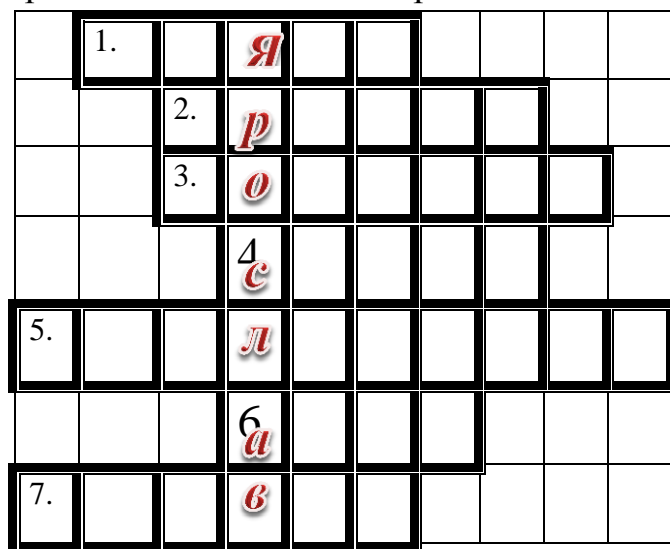
5. З ім'ям якого князя пов'язані «сходинки досягнень»

VI. Оцінювання

VII. Підсумок уроку. (2хв.)

VIII. Домашнє завдання (2хв.)

Опрацювати параграф 13. За запропонованою схемою скласти кросворд, використавши додаткові джерела

Примітка. Використовуючи на уроці презентацію, зверніть увагу на гіперсилки, що дасть можливість переходу з одного слайду на інший (при потребі нажимайте на)